

Verklaring met betrekking tot verzoening tussen Apostolische Gemeenschap en Nieuw-Apostolische Kerk (update - Nederlandse vertaling van verklaring)

„De Apostolische Gemeenschap en de Nieuw-Apostolische Kerk willen graag de relatie tot elkaar verhelderen en met elkaar verzoend en met wederzijdse hoogachting de toekomst tegemoet gaan“, zo luidt de eerste zin van de „Verklaring met betrekking tot verzoening“. Dit voor de geschiedenis van beide kerken historische document werd op zaterdag 29 november 2014, in het kader van een bijeenkomst in het kerkgebouw van de Apostolische Gemeenschap in Düsseldorf door vertegenwoordigers van beide kerken ondertekend.

De verklaring met betrekking tot verzoening is in drie secties opgedeeld: er wordt kort geschetst hoe het tot de scheiding van de Nieuw-Apostolische Kerk en de oprichting van de Apostolische Gemeenschap is gekomen, die in Nederland bekend is als Gemeente van Apostolische Christenen. Aansluitend zijn er beoordelingen bijgevoegd waarover van beide kanten consensus is. Tot slot wordt de eigenlijke verklaring benoemd.

Beide kerken erkennen elkaar als zelfstandige geloofsgemeenschappen met een eigen identiteit. Daarnaast biedt de kerkleiding van de Nieuw-Apostolische Kerk uitdrukkelijk haar excuses aan de ambtsdragers aan die wegens deze gebeurtenissen uit de kerk zijn geëxcommuniceerd, alsmede aan allen die daaronder hebben geleden.

Contacten worden uitdrukkelijk verwelkomd

“Beide kerken betreuren de spanningen die zijn ontstaan uit de nasleep van de scheiding tussen de gemeenschappen en haar leden." De in de afgelopen jaren op lokaal gebied ontstane vriendschappelijke contacten met het doel te komen tot een oecumenische saamhorigheid worden uitdrukkelijk verwelkomd. „Deze positieve ontwikkelingen zullen ook in de toekomst worden gestimuleerd en ondersteund.“

Ter afsluiting uiten de Apostolische Gemeenschap en de Nieuw-Apostolische Kerk hun intentie om de verdere uitwerking van de geschiedenis te bevorderen.

Vier ondertekenaars

De verklaring met betrekking tot verzoening bevat de handtekeningen van vier vertegenwoordigers van beide kerken: apostel Armin Groß in zijn functie van voorzitter van de Apostolische

Gemeenschap, stamapostel Jean-Luc Schneider, kerkpresident en leider van de Nieuw-Apostolische Kerk Internationaal, apostel Matthias Knauth, secretaris van de vereniging van apostelen en opzieners van de Apostolische Gemeenschappen in Europa en Wilfried Klingler, voorzitter van het gremium voor bijzondere aangelegenheden van de Nieuw-Apostolische Kerk Internationaal.

Het ondertekende verzoeningsdocument is het resultaat van meerdere ontmoetingen tussen vertegenwoordigers van de Vereniging van Apostolische Gemeenschappen in Europa en de Nieuw-Apostolische Kerk. Na een lange onderbreking is men in maart 2014 weer voor een gesprek bijeen gekomen. Dit vond plaats in de administratie van de Nieuw-Apostolische Kerk Nordrhein-Westfalen in Dortmund.

Terugblik op de gebeurtenissen van 1955

Wezenlijk bestanddeel van de gesprekken waren de gebeurtenissen die tot de scheiding van de Apostolische Gemeenschap en de Nieuw-Apostolische Kerk in het 1955 hebben geleid. Reden voor deze gebeurtenissen waren onder andere de verschillende visies van de toenmalige verantwoordelijken over de boodschap van stamapostel Johann Gottfried Bischoff. Het conflict eindigde met de ambtsontheffing en excommunicatie van drie apostelen uit het Rheinland. De drie apostelen stichtten daarop op 24 januari 1955 een eigen religieuze gemeenschap, de huidige Apostolische Gemeenschap.

De tekst is hier te lezen in het Duits. De vertaalde tekst in het Nederlands is hieronder te lezen.

++

Vereniging van Apostolische gemeenten

Nieuw-Apostolische Kerk Internationaal

Verklaring tot verzoening tussen de Vereniging van Apostolische Gemeenten en de Nieuw-Apostolische Kerk

De Vereniging van Apostolische Gemeenten (VAG) en de Nieuw-Apostolische Kerk (NAK) willen hun verhouding tot elkaar zuiveren en met elkaar verzoend en met wederzijdse waardering de toekomst tegemoet gaan. Verzoening ontstaat, als schuld wordt beleden en vergeving wordt gevraagd. Daartoe dient deze verklaring.

In het kort wordt uiteengezet, hoe het is gekomen tot de scheiding van de toenmalige districts-apostel Peter Kuhlen, alsmede de apostelen Siegfried Dehmel en Ernst Dunkmann van de Nieuw-Apostolische Kerk en tot de oprichting van de Apostolische Gemeente. Er volgen beoordelingen, waarover van beide zijden overeenstemming bestaat.

1. Met betrekking tot de geschiedenis van de scheiding

Met Kerstmis 1951 verkondigde stamapostel Johann Gottfried Bischoff de "boodschap", die als volgt luidde: "De Heer komt tijdens mijn leven weer. Ik ben de laatste, na mij komt er niemand meer."

De “boodschap” kreeg na 1951 toenemend gewicht in de verkondiging van het woord. Zij verkreeg uiteindelijk de status van een dogma. De verantwoordelijkheid voor het feit, dat de “boodschap” een dermate belangrijke status verkreeg, berustte niet alleen bij de stamapostel, maar ook bij veel apostelen, die het geloof in de “boodschap” onvoorwaardelijk steunden.

De apostelen Kuhlen, Dehmel en Dunkmann, alsmede meerdere leidende ambtdragers uit het Rheinland (Duitsland) weigerden de “boodschap” te verkondigen en geraakten hierdoor in conflict met de stamapostel en andere apostelen. Op 6 januari 1955 stelden de drie apostelen en meerdere betrokken ambtsdragers uit het Rheinland een brief op, gericht aan de stamapostel, waarin zij hun standpunt uiteenzetten en hem vroegen in de toekomst tolerantie en verdraagzaamheid te laten gelden in het omgaan met de “boodschap”. Stamapostel Bischoff probeerde de bekendmaking van deze brief te verhinderen, wat niet lukte.

Op 23 januari 1955 vond een apostelvergadering plaats. Aan het slot van die vergadering werden de drie apostelen uit hun ambt ontheven en uitgesloten van de Nieuw-Apostolische Kerk. Meerdere ambtsdragers werden door de stamapostel in hun ambt geschorst.
De drie uitgesloten apostelen richtten vervolgens op 24 januari 1955 een eigen religieuze gemeenschap op, de huidige Vereniging van Apostolische Gemeenten.

2. Beoordeling

Om de gebeurtenissen beter te kunnen begrijpen, moet worden opgemerkt, dat Peter Kuhlen al in 1948 was ingezet als stamapostelhelper en aangewezen opvolger van stamapostel Bischoff. Deze ordinatie vond plaats op voorstel van de districtsapostelen.

Op 25 november 1950 gaf Peter Kuhlen zijn ambt als stamapostelhelper terug. Het feit, dat hij nog voor de verkondiging van de “boodschap” zijn ambt als stamapostelhelper teruggaf, is een teken, dat het hem niet om persoonlijke doelen ging. Het is derhalve zeker niet passend het conflict over de “boodschap” als een streven naar macht uit te leggen. Het ging veeleer om een uiteenlopende opvatting met betrekking tot de “boodschap” en haar betekenis in de leer en verkondiging.

De weigering de “boodschap” tijdens de prediking te verkondigen plaatste de betrokken ambtsdragers in de situatie ofwel te handelen tegen hun overtuiging in of in strijd met de richtlijnen van de kerkleiding. Dit dilemma werd tot de apostelvergadering van 23 januari 1955 niet opgelost.
Het is als een harde maatregel te beschouwen, dat de drie apostelen in het kader van de ontheffing uit hun ambt ook werden uitgesloten van de Nieuw-Apostolische Kerk.

Verdere ontwikkelingen, polemische uitlatingen en laster aan beide zijden hebben de afstand tussen de beide kerken in de daarop volgende tijd nog vergroot. De Vereniging van Apostolische Gemeenten en de Nieuw-Apostolische Kerk betreuren het wangedrag van kerkleiders en gemeenteleden.

Stamapostel Bischoff heeft er nooit openlijk over gesproken op welke wijze hij de "boodschap” had ontvangen en welke precieze inhoud zij had. Men kan ervan uitgaan, dat hij de “boodschap” persoonlijk als een goddelijke openbaring ervoer.

Vandaag staat de beoordeling van de “boodschap” op de voorgrond. Uit theologisch oogpunt moet iedere boodschap van God in principe in vervulling gaan. Omdat de “boodschap” niet in vervulling is gegaan – stamapostel Bischoff overleed in 1960 – laat zich daaruit de beoordeling

afleiden, dat het geen goddelijke openbaring was. Zij had niet als zodanig in de leer en verkondiging mogen worden opgenomen.

3. Verklaring

De Vereniging van Apostolische Gemeenten en de Nieuw-Apostolische Kerk erkennen en waarderen elkaar als zelfstandige kerken met ieder een autonoom profiel.

De kerkleiding van de Nieuw-Apostolische Kerk verontschuldigt zich nadrukkelijk bij de ambtsdragers, die vanwege deze gang van zaken van de kerk zijn uitgesloten, alsmede bij allen, die hierdoor schade hebben ondervonden.

Beide kerken betreuren de spanningen, die in de tijd na de scheiding tussen de gemeenten en hun leden zijn ontstaan.

Gezamenlijk juichen de kerken het toe, dat er de laatste jaren plaatselijk vriendschappelijk contacten zijn ontstaan met als doel een oecumenisch samenzijn. Deze positieve ontwikkelingen worden ook in de toekomst bepleit en ondersteund.

De Vereniging van Apostolische Gemeenten en de Nieuw- Apostolische Kerk betuigen hun wil het verwerken van de geschiedenis verder te bespoedigen.

Düsseldorf, Zürich
november 2014

Armin Gross
Voorzitter, Vereniging van Apostolische Gemeenten

Jean-Luc Schneider
Kerkvoorzitter, Nieuw-Apostolische Kerk Internationaal

Matthias Knauth
Secretaris, Vereniging van apostelen en opzieners van de Apostolische Gemeenten in Europa

Wilfried Klinger
Voorzitter, gremium voor bijzondere zaken van de Nieuw-Apostolische Kerk Internationaal

11. december 2014